

PYTANIA JAWNE
skrótowo
„Przedwiośnie”

**.Literacki wizerunek
matki. Omów zagadnienie
na podstawie
„Przedwiośnia” Stefana
Żeromskiego. W swojej
odpowiedzi uwzględnij
również wybrany
kontekst..**

INSPIRUJĄCY CYTAT

**„Matka, jak Pan Bóg,
może kochać
wszystkie swe dzieci,
każde z osobna i każde
najwięcej”.**

Zofia Kossak-Szczucka

KONTEKST KULTUROWY

**Obraz
„Macierzyństwo”
S. Wyspiański**

**Tytuł obrazu wskazuje, że
jego głównym tematem
będzie macierzyństwo. Na
pierwszym planie znajduje
się młoda matka, karmiąca
piersią dziecko. Jedną ręką
trzyma niemowlę, drugą
podtrzymuje pierś, by
zapewnić dziecku
bezpieczeństwo i komfort.
Czule na nie patrzy. Tej
scenie przyglądają się dwie
młode dziewczyny, być
może siostry chłopczyka.
Dostrzec tu można wiele
uczucia, troski, intymności
i ciepła rodzinnego. Kobieta
stanowi symbol obfitości
oraz płodności, a wszystkie
postacie znajdują się w
otoczeniu kwiatów, które
podkreślają związek sceny
z naturą.**

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

Matka odgrywa ogromną rolę w życiu każdego człowieka. To ona otacza nas opieką, daje ciepło i poczucie bezpieczeństwa. Dla dziecka jest gotowa do największych poświęceń.

2. „Przedwiośnie”, S. Żeromski

- na początku uległa, delikatna, troskliwa, dbająca o domowe ciepło;
- gdy Seweryn wyjeżdża na front, bierze na siebie ciężar walki o rodzinę (dzielnie znosi trudy sytuacji w Baku i bunt nastoletniego syna);
- Cezary docenia matkę dopiero po jej śmierci;
- Jadwiga Barykowa symbolem dramatu i cierpienia matek w czasie trudności polityczno-społecznych.

3. Kontekst literacki:

- „Lament świętokrzyski” - motyw Matki Boskiej cierpiącej pod krzyżem.
- „Dziadach”, cz. III, A. Mickiewicz - pani Rollison prosi Senatora o widzenie z synem.
- Mit O Demeter i Korze.- tęsknota matki za córką, zmiana pór roku.

4. Kontekst kulturowy

- Obraz „Macierzyństwo”, S. Wyspiański- czuła scena karmienia dziecka piersią.

5. Wnioski

Z przywołanych argumentów wynika, że matka zawsze kocha swoje dziecko, bez względu, czy akceptuje jego decyzje, czy się z nimi nie zgadza. Zawsze jest gotowa do poświęceń, a dobro swego potomka stawia ponad wszystko.